

Руслана ВОЛЯНЮК

МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Педагогічний коледж Кременецької гуманітарно-педагогічної академії став базою проведення чергового засідання методичного об'єднання керівників практики ВНЗ I – II рівнів акредитації Тернопільської області, на яке прибули представники 22 вищих закладів освіти (16 коледжів і 6 училищ). Відповідальні за практичну підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "молодший спеціаліст" працювали під керівництвом голови обласного методоб'єднання керівників практичного навчання, завідувача практики Кременецького медичного училища ім. Арсена Річинського Лариси Стаднюк, методиста Ради директорів ВНЗ I – II рівнів акредитації області Ольги Чай-

ки та завідувача практики педагогічного коледжу Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка Валентини Шпак. Учасників засідання вітали проректор з навчальної роботи академії, доцент Марія Боднар і директор педагогічного коледжу Оксана Камінська. Вони розповіли про специфіку й організаційно-методичні заходи щодо підвищення ефективності функціонування педагогічного коледжу в структурі академії, про особливості взаємодії студентських колективів коледжу й академії та педагогічного і науково-педагогічного колективів обох навчальних інституцій у процесі підготовки фахівців для освітньої галузі – дошкільних, позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів.

Гості ознайомились із навчально-матеріальною базою академії і коледжу, відвідали Музей історії навчального закладу, оглянули експозиції Виставкової зали творчих

робіт викладачів і студентів, Кімнати-музею художника Ростислава Глуква, Музею довоєнної фотографії. Їх інформували про початок робіт і перспективи відновлення скульптури Матері Божої, відомої як Кременецька Мадонна, що до середини минулого століття знаходилась на галереї перед входом до центрального корпусу колишнього єзуїтського колегіуму, а згодом Волинської гімназії. В історичній залі Гуго Коллонтая учасників методоб'єднання вітав хор студентів спеціальності "Музичне мистецтво", що стало своєрідною демонстрацією рівня практичної підготовки майбутніх учителів музики. Глибоке враження справили інтер'єр бібліотеки і читального залу навчального за-

кладу, а також архітектура й іконографічне оздоблення Собору Преображення Господнього, що знаходиться в центральному корпусі історико-архітектурного комплексу.

Прембулою до теоретичної частини засідання методичного об'єднання керівників практичного навчання стала мультимедійна панорама "Кременецький педагогічний коледж у системі підготовки фахівців освітньої сфери", запропонована гостям як теоретико-інформаційне узагальнення фактичного матеріалу, одержаного членами методоб'єднання при ознайомленні з навчальним закладом. Змістовим ядром засідання стала доповідь завідувача практики коледжу-господаря Валентини Шпак "Організація практичного навчання в педагогічному коледжі. Співпраця коледжу з базовими навчальними закладами у забезпеченні ефективної підготовки майбутніх фахівців освітньої галузі". Доповідач наголосила, що функціонування коледжу в структурі академії забезпечує вагомий позитив у професійній підготовці фахівців-освітян, насамперед у

видів педагогічної практики.

У доповіді висвітлено досвід роботи викладачів коледжу в організації практич-

ного навчання майбутніх педагогів, зокрема в питаннях налагодження співпраці та взаємодії з керівництвом і педагогами базових

контексті педагогічної практики. Для цього педагогічний колектив коледжу прагне забезпечити практичну спрямованість процесу викладання й актуалізацію знань під час проходження практики, сформувати позитивну мотивацію студентів, їх психологічну готовність і налаштованість на практичну педагогічну діяльність, тобто на реалізацію теоретичних знань у шкільній практиці. Першоумова досягнення такого програмного завдання – наявність належного матеріально-технічного і навчально-методичного забезпечення практики, в чому є важливими й об'єктивні можливості дошкільних і шкільних навчальних установ як баз практики, і нормативна сторона виконання програми практичної підготовки студентів. Педагогічний коледж академії має відповідний комплекс методичного забезпечення педагогічної практики студентів, до якого входять Інструкція щодо використання в коледжі "Положення щодо проведення практики студентів у ВНЗ України", графіки навчального процесу з виокремленими видами практики, щорічні плани і графіки педагогічної практики та кошториси витрат на їх проведення, наскрізні програми практики для кожної спеціальності та робочі програми з календарними планами, а також відповідні інструктивно-методичні матеріали та сформований "портфель" методичних документів і наочних матеріалів як своєрідний банк досвіду підготовки та проведення всіх

дошкільних, загальноосвітніх і позашкільних навчально-виховних закладів, у проведенні настановчих конференцій, щодо специфіки підготовки студентів до організації різних форм навчально-виховної роботи в освітніх установах (уроки, гуртки, секції, змагання, турпоходи, екскурсії тощо), щодо особливостей практичних занять з додаткової спеціальності, щодо підведення підсумків практики та інформаційного супроводу її результатів. У цьому аспекті підкреслено, що студенти коледжу, виконуючи програму практики, здійснюють широкий спектр культурно-освітніх заходів: майбутні вчителі музики організовують концерти, образотворці – виставки мистецьких творів і майстер-класи з образотворчого мистецтва, завтрашні вчителі фізичної культури – спортивні змагання, роботу секцій, майбутні вчителі технологій – виготовлення елементів обладнання для баз практики тощо. Значна увага приділяється наочному та мультимедійному висвітленню результатів практики, зокрема у формі виставок (плакатів, фото, художніх робіт), художньо-інформаційних презентацій, публікацій у пресі та мережі Інтернет.

Засідання методичного об'єднання підтвердило, що одним із найефективніших способів покращення якості та результативності роботи є обмін досвідом, до чого активно звертали представники різнопрофільних ВНЗ Тернопільщини. У своїх

виступах вони прийшли до висновку про класичну необхідність поєднання фундаментальних теоретичних знань із ключовими фаховими навиками, що складає першоумову успіху на сучасному ринку професійних послуг. Так, завідувач практичним навчанням Кременецького медучилища ім. Арсена Річинського Лариса Стаднюк зауважила, що гарантією якісної підготовки фахівця медичної галузі виступає тісний взаємозв'язок навчально-го закладу з лікувально-профілактичними установами, а важливим елементом такого взаємозв'язку є паспорт бази практики, зміст якого враховується при розподілі студентів на проходження практичної підготовки. Практику студенти-медики розпочинають зустріччю з керівництвом і фахівцями медичної установи, яка має пізнавальну та професійно-орієнтовану мету: студенти не лише розширюють знання про свою майбутню професію, а й визначають власні професійні можливості та ступінь готовності до виконання первинних фахових обов'язків. Важливий момент: студенти ведуть щоденники практики, оформлення яких контролюється керівниками баз практики, чим забезпечується зворотний зв'язок керівників практики з практикантами. Більше того, керівники баз практики беруть участь у проведенні диференційованого заліку з практичної підготовки, у підсумковій конференції за результатами практики та входять до складу державної кваліфікаційної комісії, чим посилюється ефективність практичної підготовки майбутніх медичних працівників. Учасники засідання визнали такий досвід вартим наслідування.

Яскравим елементом зустрічі керівників практики стала тренінгова програма "Емоційне вигорання педагога: причини та шляхи попередження", яку запропонувала практичний

психолог, викладач педагогічного коледжу академії Юлія Мельник. Молодий науковець виходила з того, що праця педагога належить до професії із підвищеною моральною відповідальністю, а тому є емоційно обтяжливою, що викликає синдром професійного вигорання, тобто формує стан духовного і фізичного виснаження. Вона визначила симптоми згаданого стану, звернула увагу на диференційовану схильність до нього різних категорій людей (за віком, статтю, типом характеру тощо), а також вказала на конкретні методичні способи і прийоми визначення рівня особистого емоційного вигорання та висловила побажання-рекомендації щодо запобігання і мінімізації цього негативного прояву.

При підведенні підсумків засідання керівники методоб'єднання відзначили високий рівень його підготовки педагогічними працівниками коледжу-господаря, підкреслили ефективність вирішення передбачених програмою теоретичних і практичних питань, глибоку змістовність оприлюднених матеріалів з досвіду організації практичного навчання у вищих закладах освіти I – II рівнів акредитації.

Марія ЛЕВЕНЕЦЬ

"ПРОСВІТА" В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Волинська крайова організація Всеукраїнського товариства "Просвіта" ім. Тараса Шевченка спільно з науковцями Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки провели

Міжнародну науково-практичну конференцію "Просвіта" і розвиток громадсько-культурного життя в Україні: історія та сучасність". 53 учасники наукового форуму з вищих закладів освіти України та Польщі запропонували 45 аналітичних доповідей з означеної тематики. Показово, що окремі науковці висвітлювали роль "Просвіти" в соціально-культурних процесах минулого і сьогодення на конкретних

матеріалах нашого краю, зокрема м.Кременця та Кременеччини. Так, професор Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині (Польща) Анджей Шмит оприлюднив власне

дослідження "Кременець як центр освіти в Західній Україні протягом 18 – 21 століть". Доктор історичних наук, доцент кафедри української філології та суспільних дисциплін нашої академії Ірина Скакальська на матеріалах Кременецького

повіту першої третини минулого століття аналізувала проблему "Пограниччя культур: "Просвіта" як оберіг національної культури українців". Кременецькі мотиви прозвучали і в науковій розвідці студентів історичного факультету Східноєвропейського НУ ім. Лесі Українки Василя Причулюка й Ігоря Петровича про громадсько-політичну діяльність нашого землянина Арсена Річинського в 20 – 30-х роках минулого століття.

Привернув увагу учасників конференції аналітичний матеріал "За згодою й незгодою Клію. Про співробітництво польських

та українських істориків у 1991 – 2015 роках", який підготував доктор історичних наук, професор кафедри української філології та суспільних дисциплін Генріх Стронський.

Під час конференції відбулись презентації нових наукових видань. Науковці України та Польщі отримали ґрунтовну інформацію про книги Г.Бондаренка і В.Кихтюк "Історична топоніміка Волинської області: назви населених пунктів", А.Шмита і Г.Стронського "Волинські Афіни – між історією та сучасністю", А.Шмита "Кременецький лицей як зразок просвітницької моделі школи на території України у першій половині XIX століття", М.Лазаровича "Легіон Українських січових стрільців: формування, ідея, боротьба", О.Калішук "У тіні Волині? Історія vs пам'ять".

Матеріали конференції увійшли до однойменного Збірника наукових праць.

